

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
Csiki-utca, Mathovics-féle
ház, hová
a lap szellemi részét illető
lévelmények küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK

könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen laphe-
ten-kint kétszer:
csütörtökön és vasár n.
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetvények díja:
3 hasábos peti-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Vizsolyi ár 15 kr.

Egy pohárköszöntő.

Salisbury őrgróf külügyminiszter Manchesterben e hó 17-én egy tiszteletére rendezett banketten nagyfontosságú beszédet mondott, melyet Európa valamennyi lapja közölt. Ránk nézve ezen beszéd kiváló fontossággal bír, mert oly államférfiutól hallottuk, kinek diplomáciai élete Angliában ugy, mint egész Európában — valódi tekintélyre emelkedett személyisége, monarchiánkkal szemben eddig is tanúsított szilárd és megnyugtató magatartása egyaránt kezességet nyújtanak afelől, hogy szavainak sulya és ereje — s ránk nézve előnyös eredménye van. Konstatálta nagyfontosságú beszédében, hogy „az a feladat, hogy a szláv birodalom egyik tengertől a másikig való kiterjedése megakadályoztassék, Ausztria-Magyarországra lett bízva. Oroszország nem nyomulhat többé előre, mert Ausztria-Magyarország hatalma és függetlensége biztosítja Európa állandóságát és békéjét. Van okunk azt hinni és a legutóbbi hetek eseményei megerősítik hitünket, hogy esetleges támadás esetén Ausztria-Magyarország nem fog egyedül állani. A hírlapok tudósításai, melyek egy Németország és Ausztria-Magyarország között megkötött védelmi és dacszövetségről szólnak, jó és öröndetes hírek tekinthetők.”

Csak pár sort idéztünk az őrgróf beszédéből. Megjegyezzük, hogy egész beszéde ezen a hangon van tartva s végig megnyugtató ránk nézve, de egyszersmind gondolkodóba ejti a jövőt illetőleg.

A „defensive and offensiv” szövetség, melyre Salisbury hivatkozott, Bismarck bécsi utjának köszönhető. Bismarck bécsi utja Andrássy műve volt. Salisbury enuncziációja felrúta álmából a szendergő ellenzékét is. — Szegény fejeknek csak most jutott eszébe, hogy Andrássy nem muszkavezető többé, hogy Andrássy politikája összemorzsolta az oroszok szláv politikáját, halomra döntötte a Balkán-félszigetre építendő fellegvárát egészen. Most, a romba dőlő tervek felett, a meghiusult álmok után felébredve, Oroszország hallgat, mélyen hallgat és átengedi a szót — a mi ellenzékünknek. Ezek ma álmelkődnak. Már hallják a közép-európai szövetségnek, Anglia, Németország, Ausztria-Magyarország és Törökország egyesült táborának dobogását, — látnoki szellemmel, prófétai ihletéssel bontják le a jövőt borító sötét leplet s olvassák fennen a minden szóban relief betűkkel kidomborodó óriás ligátját Európa népeinek, mely keresztbe fektetett karddal állja útját a szlávok romboló áradatának. Nagy bölcsen csak most látja be a tisztelt ellenzék, hogy Andrássy politikája volt, a mely a Keleten támadt részre Ausztria-Magyarországot állítja fel őrszeml.

Bizonny későre ébred az ellenzék!

Mi, egyszerű vidéki politikai lap, nem a kormány tettei dicsőítése czéljából, csupán az igazság kedvéért adandó alkalommal soha sem mulasztottuk el kiemelni azon körülményt, hogy Andrássy általában kormányunkat természeti viszonyaink is kényszerítik határozott oroszellenes álláspontot foglalni el. Szavunknak ereje nem volt, ki törődnek a vidék felfogásával magasabb politikai kérdésekben. Ma már — szerencsés helyzet — első alkalom, hogy egy álláspontot foglalunk el az ellenzékkel, azokkal a jó urakkal, a kik eddig főlvást muszkabarátsággal ámitották a nemzetet s folytonosan hajtották a vizet a muszkapolitika malmára. Ma már ezek a hazafiak, kénytelenkedve bár, kálapot emelnek külügyi kormányunk vezetése előtt s szíveskedve ismerik el, hogy csakugyan ezt és nem más politikát kellett kormányunknak követnie.

Ez az önelismerés, ez a bevallás egy lépés a javulásra. Üdvözljük őket az erény útján.

Hogy a német védelmi és dacszövetség eredményében mivel fog végződni, azt csak boldog isten bírja. Nem vagyunk látókok, nem látunk be a jövőbe, nem jósolunk előre nem gondolható reményes dolgokat, a miket az ellenzék ma előlegezni elég kegyes: megelégszünk annyival, ha aggodalmainkat fejazzuk ki a jövő események iránt. Azt tudjuk, hogy ha támadunk is kell s a fegyverzőreij végig zájú Európán, mi is megérsztjük kardunkat: a veszedelm nem fog készületlenül találni.

Megvárjuk kormányunktól, hogy a mint külső érdekeinket eddig meg tudta védelmezni, ezután is megmarad azon következtetés szigora mellett, melylyel az orosz hatalmat, az örült terjeszkedési vágy dühét békóba verte.

A. M.

A közös költségvetést — mint a „Neue freie Presse” írja — csak ideiglenes alakban, a tavalyi alapján fogja előterjeszteni a közös kormány. A czukros-adót csak két millióval fogják többre előíranyozni, nem pedig 4 millióval, mint eleintén tervezték. Azt is írja e lap, hogy a kávé- és petroleum adó fölemelését tervezik.

Az utóbbi tervet csakugyan megpendítették néhány napja a lengyel clubban. A „Neue freie Presse” talán annak nyomán indul.

Az osztrák képviselőház felirati bizottsága Grocholski elnökölete alatt tartotta első ülését. Hosszu discussio folyt az autonomista tagok részéről felállított azon kérdés fölött: miként állapíttassák a felirati javaslat vázlata a bizottság teljes ülésében. Az alkotmánypártiak kijelentették, hogy lehetetlen érdemi vitába ereszkedni addig, míg a kormány véleménye ismeretlen. Elhatározták tehát, hogy a legközelebbi ülésre a kormány tagjai is meghívatnak.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a görög kérdésben folyó tárgyalások egy ideig megint szünetelni kénytelenek, minthogy a török megbízott Saws pasa gyengélkedik. Mindenesetre gyanus dolog, hogy épen midőn Savfet pasa legutóbbi köriratában a tárgyalást a berlini tizenharmadik jegyzőkönyv nyomán folytatni hajlandónak nyilatkozik, s a görög meghatalmazottak is készek az érdemleges kérdések megoldásához fogni, Saws pasa megbetegszik s a kellemetlen discussio ismét csak régi stadiumában marad.

Bulgária orosz tiszteket alkalmaz. A „Pol. Cor.” Sofiából a következőkről értesül: „A napokban jelentékeny számú orosz tisztet várunk ide, kik bulgár szolgálatba fognak lépni. A tiszték ugyanis oly tehetségről tesznek bizonyosságot, hogy a főbb állomásokról legnagyobb részüket el kellett távolítani. A hadsereg törzstisztelei közt csak két bulgár nemzetiségű van, s ezek is Oroszországban nyerték a katonai kiképzést. A fejedelem azon reménye, hogy rövid idő alatt egészen benszülött erőkből alakítsa meg a törzsk: merőben megvalósíthatannak bizonyult. A hadügyminiszter, Parenzoff tábornok több mint harmincz tisztet szerződtetett Oroszországban, a kik kilépnek az orosz katonai kötelékből s itt honosítják magukat, míaltal elég lesz téve az alkotmány é tekintetbeni rendeletek.”

Haymerie báró körirata.

A körirat, a melylyel Haymerie báró üdvözölte a monarchia külföldi képviselőit, szokás szerint francia nyelven van szerkesztve. Szövege a következő:

Császár és király ő felsége legkegyelmesebben kinevezett a császári ház és a külügyek miniszterévé.

Legnagyobb hálával eltelve felséges uralom bizalmának ezen kiváló jeléért, nem titkolhatom a komoly felelősséget, a melyet magamra vállaltok azon magas hivatalal, a melyre meghívtam. E felelősség érzete annál élénkebben hat reám, mert olyan államférfi utódja vagyok, ki a jelentékeny szolgálatokat tett felséges uralkodónknak és a monarchiának. Az a ragaszkodás, a mely a felséges

uralkodónk iránt eltölt, bátorit és támogat feladatombar, a mely reám bízott. Ez pedig nem más: mint elődöm művének folytatása. Minthogy én is résztvehettem e munkában a berlini congressuson, fölmenthetném magam annak határozott kijelentésétől, hogy Andrássy gróf ur lemondásával politikánknak semmiféle módosítása sem jár. Én azonban fontosságot tulajdonítok annak, hogy semm kétség se maradjon fön ebben a tekintetben, mert azt a meggyőződést táplálom, hogy ő felsége szándékainak nem felelhetek meg jobban, a monarchiát nem szolgálhatom jobban, mint ha követem azt a politikai irányt, a mely komoly események közt biztosította hazánknak a béke jótéményeit és tekintélyének fontartását.

A berlini congressus szentesítette a hatalmak egyetértését. Ez egyetértés fenntartása, azon politikai állapot megszilárdítása, a melyet ez keleten alkotott, a béke helyreállításának a nyugalommal való megkoronázása, az ipar és kereskedelem biztosítása, a legmagasabb foklatnak látszik előttem, és én legfőbb kötelességemnek tartom minden erőmet erre szentelni. Én azt a reményt táplálom, hogy a császári és királyi kormány találkozik fog e irányban a többi hatalmak beleegyezésével és támogatásával.

Én a legnagyobb gondal ügyelni fogok arra, hogy megőriztessék a monarchia becsülete és méltósága és megóvassanak érdekeink. A fölmerülő kérdésekben mindenkor azzal a békülékenységgel, mások jogainak tiszteletben tartásával és érdekeiknek jóakaró tekintetbe vételével fogok eljárni, a mint én is azzal kívánok találkozni. Egész gondomat tehát arra fogom fordítani, hogy külföldi hatalmakkal főtartsam és ápoljam a jó viszonyt. Hivatkozom tehát önnek a császári és királyi ő felsége szolgálatában kipróbált odaadására, és kérem önt, hogy részesítsen bölcs támogatásában. Legyen ön meggyőződve, hogy semmit sem fogok elmulasztani, hogy én is jogot szerezzek arra a bizalomra, a melyet oly nagyon megérdemelt elődöm, és a melyet bizonyára nem fog ön megtagadni egykori collegjától.

Midőn felhatalmazom önt, hogy a jelen sürgönyt az ön által czélszerűnek tartott módon használja föl, megragadom az alkalmat stb.”

A brassómegyei közigazgatási bizottság.

Brassó, 1879 oct. 17.

Folyó hó 13 án tartotta a brassómegyei közigazgatási bizottság október havi rendes ülését Szentiványi Gyula főispán elnökölete alatt. Két fontos, a közmívelődést közléről érdeklő ügy fordult elő ezen a gyűlésen, melyek megérdemlik, hogy a nyilvánosság előtt szelőztessenek.

Egyik a brassói gr. kel. elemi iskolák és középtanoda torna tőr ügye, a másik az összes elemi tanulóik iskolakezelésének megállapítása.

A gr. kel. iskolák előjárósága még 1803-ban folyamodott volt Brassó város képviselői testületéhez, miszerint engedné át tornaterét a gr. kel. középtanoda előtti szabadterének egy részét, de kérelmével elutasított úgy e képviselő testület, mint az akkori főkörmányszék által s valóban helyesen is, mert a közép tanoda imposans épületeinek ártott volna a legtöbbet, ha homlokzatát oda nem illő kerítés és tornaszekők által elzárta s eltakarta volna. Talán maga a tanodai előjáróság is átlátta volt ezt később, mert azután más tért szemelt ki a bolgárségi evang. templom és sétatér között és ezt a képviselő testület 1877-ben meg is szavazta. Bizottság lett küldve a tér fölmérése és egyéb szükséges intézkedések végett. A bizottság ráklábon járt. Azalatt eljött a képviselő testület újból megválasztása mint tudva van, szász és román testvéreink kezét fogva, egyhangulag kizárták a képviselő testületben a magyar értelmiséget. A tornater kérdése még tovább is függőben maradt, mert közelgett a orsz. képviselők választása. Ekkor meg a magyar és román választók buktatták el a brassói versaillespárt Steinackerét, ki Beszterczéről ide menekült. A folyó évben aztán megint elővetetett a tornater ügye a képviselő testületben. A kiküldött bizottság helyett egy maga a városi mérnök tett jelentést és a képviselő testület szíven visszavette 1879-ben azt a tért, a melyet 1877-ben maga szavazott meg. A gr. kel. iskolák előjárósága és a városi képviselő testület román ajku tagjait a közigazgatási bizottsághoz folyamodtak: de itt többségben lévén a szász atyafiak, egy két votummal leszavaztattak. Tizenhat évi kérdés, zűgertes, folyamodás után tehát ez az eredmény, hogy a brassói

gr. kél. iskoláknak nincsen tornaterök. Vigasztalják magukat azzal, hogy annál szebb van az evang. iskoláknak s hogy ott van az evang. tornaterék felett a puszta várgödör, melyet talán még megkaphatnak.

A másik fontos ügy azon kérdés eldöntése volt, hogy hány órákat kezdjük meg az elemi népiskolákban naponta a tanítást? Már ennek eldöntése is egy év óta van szövevényen. A száz tagok erősen állanak a mellett, hogy ez autonómikus ügy, tehát ne nyulj hozzá k. i. bizottság! Ki lett adva a kérdés megvitatása a városi főorvosnak, ez nem véleményezett ízlésük szerint s kiadták az egészségügyi bizottságnak, ez meg leszavazta a városi főorvos indítványait. A főorvos a k. i. bizottsághoz hozta az ügyet és itt sok vitaközlés után egy szavazattöbbséggel elfogadott a főorvos nézete t. i. az elemi, alreál és algymn. növendékei októbertől márcziusig nem hét órákat, mint eddig, hanem 8 órákat kezdjük az iskolázást. Természetes hogy itt nincs vége, mert az evang. presbiterium majd kifogást teend ellene. Huzzák halasztják a dolgot évről évre s ez alatt a 6-7 éves gyermekek arra vannak kárhözhatva, hogy télen minden reggel övig merüljenek a hóba, törjenek utat a nagy embereknek és hulljanak el éretük a diphteritisben.

Igen ám, mert ez is autonomia s ez megfontolandó zsebkérdés. Ha reggel 7 órákat felmennek a kis gyermekek, akkor félnyolcra már a tanító is ott lehet; hisz az ut meg van törve! Tíz órákat haza mehetnek a tanulók és a tanítónak még marad délig 2 s így hetenként 12 szabad órája jövedelmes magán órák adására s ezt úgy hívják felekezeti nyelven hogy: „Autonomia.“

Lelkészválasztásainkról.

Midőn t. Kis Lajos urnak „Lelkészválasztásainkról“ írt cikkéhez bátor voltam hozzászólni, távol volt tőlem — s úgy most is — azon gondolat, hogy valakivel tollharcot kezdjek, annyival is inkább, mert tudtam jól, hogy a papválasztási törvényeket sem t. K. L. ur, sem én, sem pedig ketten megalkotni nem fogjuk. Hanem szóltam azért, mert fölállított tetteit kivételnek tartottam s tartom most is, különben, hogy kinek van igaza meg fogja mutatni a jövő. Én a tárgyhoz nem kívántam többet szólni s nem szólok vala most sem, ha t. K. Lajos ur a „Háromszék“ 79-ik számában oly nagy tudósi apparátussal rám nem ront, s kicsinylő megvetéssel nem kíván vala nevesessé tenni, de így nem tehettem — a magam igazolása tekintetéből, — hogy minden szó nélkül hagyjam. Ezzel még eddig tartoztam volna, de családi ügyeim ez ideig visszatartottak.

Tisztelt szolgatárs! Igaz, hogy ön különböző osztályú egyházakról beszél, de vajjon ezen kifejezésének nem a mostani osztályozás-e az alapja? Mert ha ön azt mondja: „mindenik papjelöltnek.. legyen szabad akármelyik osztályú egyházközösségben pályázni,“ azzal minden osztályozás jövőben elesett.

A mindenik papjelöltön kívül a nem papjelöltök vannak. A mindenik papjelölt magában foglalja a kitünővel végzett és a primát három fogásban nyert papjelöltet és hogyha ezeknek kivétel nélkül mindeniknek akármelyik osztályú egyházközösségben szabad pályázni, tehát Szászvároson, Kolozsvárt, Etfalván, Eresztevényen: ugyan kérem, hol van ott akkor osztályozás. Ne feledjük, hogy papválasztási törvényekről van szó.

Hogy nem helyeslem a pályázónak kétszeri megjelenését azon egyházmegegyében, hol pályázni kíván, azt feleli ön: „ne feledjük, hogy a lélek drágább a testnél.“ nagy igazság, csak hogy a lélek szabadon működhesse, a test fönttartásáról is kell gondoskodnunk, mert különben oda jutunk, hová az ókor ama nyomorékja: Thebai remete Pál, Szent Anál, Simeon s követői jutottak.

Némi részben igaz azon állítás, hogy „vasutak hálózzák be az országot,“ csak hogy nem az egészét, mert hiszen azon egy fővonal és pár szárnyvonal, mi ma létezik, nem terjed ki Erdély minden részére, egyháznak pedig Csík kivételével minden megegyében vannak, oda mindenné pap kell. —

Azon ellenvetéseimre, miszerint nem látom jónak, hogy a 4 candidatus egyén egy nap pályázék, mert a sok beszéd a hallgatóság figyelmét kifárasztja, azt feleli ön: „hogy a nép, ha jó és rövid az egyházi beszéd, hármat is szívesen végig hallgat, ha pedig hosszú és rossz, egyet sincs miert végig hallgasson.“ Tudja e t. szolgatárs, hogy három nem négy? De még azon javaslata szerint a 4 próbabeszéd elmondása után következnek a választás, hogy képzeli ön azt kivételnek egy nap még középszerű egyházainkban is, ha mindenik ilyen napra nem születik egy Jozsue, ki a napot m. állítsa.

A pályázásnak és választásnak 5 napra való szorítását „a vesztegetés kikerülése céljából“ ön oly gyarlónak mondja, hogy azt hosszasan czáfalni fölösleges döng. Vajjon tisztelt szolgatárs azon 5 nap, a ma divatban lévő 7 hónapig, sőt tovább is elnyúló pályázás és papválasztással szemben, igaz, hogy éppen ily hosszú időre terjedő voltánál fogva szabad tért enged a vesztegetésnek — nem a legrövidebb idő-e! Vajjon nem azon véleményt lehetne-e az ön kifejezése szerint gyarlónak nevez-

ni, a melyik még ennél is rövidebb időre szorítja? Hiszen akkor a lehetetlenségek határai közé lépnék. Az a négy nap, mi a választás előtt van, az ismeretségi megszerzésére is alig elégséges, a nélkül pedig vesztegetés nincs.

A pályázóknak próbabeszédei otthon iratását is — mit idő, de különösen pénz kimélete tekintetéből látok helyesnek kifogásolnia, s azt mondja: „ez sem elég életereos arra, hogy a választási képességet gyanútlan színbent tüntesse fel...“ és a mellett megtörténhetnék, hogy némely becsületes pályázó — mint a mesebeli madár — más-tól kölcsönzött tollakkal állana elő. Ugy hiszem, hogy midőn én a theologia tanárok és püspök ö méltósága személyében kívántam egy bírói bizottságot alakítani, oly egyéneket állítottam a beszédek megbírálására, kik mind a becsületes pályázókat, mind az egyházi irodalomban ismerik s képesek a kölcsönzött tollakat kitépni, mikor aztán a becsületes pályázó úgy jár, mint a mesebeli madár: nem nyeri el a királyságot.

Hogy alkalmilag kél prédikálnunk, az igaz; de úgy hiszem, ön is felteszen minden pályázóról annyi ügyességet, hogy nem fog nyár derekán farsangi beszédet tartani s megfordítva. Nem féltem én a pályázókat, hogy nem tudnának azok egy nap alatt egy összefüggő kis beszédet írni; nem is azért javasoltam a beszédek otthon iratását, hanem mert kivételnek láttam azt, hogy arra kényszerítsünk egy fiatal embert, kinek harci 30 forint, sőt még kevesebb fizetése van, mielőlt élni és ruházni kell magát, — hogy kétszer jelenjek meg egy tőle nagyon távol eső egyházmegegyében. Már pedig ha pályázni kíván, nem zárhatjuk el őt azon jogától ép a papválasztási törvények által.

Kisebb egyházaink érdekében tett javaslatomra azt feleli ön: „nagy kár kisebb egyházainknak külön papi állomást engedni.“ Az kérem nem csak tollunk függ; ez már régtől eszme, de még maig kivételten is hogy mikor lesz belőle valóság, az a jövő titka; hát addig, míg a csoportosítás keresztülvihető lehetne, szélesek bocsássuk-e azokat, nem kelle a törvényeink által gondoskodnunk azokról is?

Továbbá azt kérdi ön: „vajjon a papi hivatal oly terhes és szétágazó teendők foglalat magában, hogy azoknak begyakorlása a szükséges előismeretek mellett 3 évet venne igénybe? Vajjon igazságos dolog lenne-e az, hogy a szorgalma és magasabb szellemi képzettsége által magát jobb sorsra érdemesített szép tehetséget arra kárhöz-tassuk, hogy 3 évig nyomorogjon egy csekély jövedelmű egyházban?“ A papi hivatal, tisztelt szolgatárs, a mai működésében — én is azt mondom — nem terhes s ha csak azt kívánjuk a paptól, hogy időnkint prédikáljon, nehányat eskessen, kereszteljen s az elhaltakat a gyászoló felek kívánsága szerint eltemesse, úgy a 3 évi gyakorlat csakugyan fölösleges; de ha Spáner szavait s lelke jobb sugallatát követve, mint jó pásztor nem csak enni ad a nyájnak, hanem utána is néz, hogy a nyujtott táplálékot képesek-e megemészteni vagy nem, s ha nem, miért nem? ha oda irányul minden törekvése, hogy hívi közül a belső békét és nyugalmat, a mire a szív és lélek egyaránt vágyik, csaknem mindenki megtalálja; ha tanítja őket házaként s Pál apostollal a gyengébbeket isten igéjének itálával áplálja, ha nekik bajaikban támaszk, tanácsadójuk, orvosuk; ha velek gondolkozik, velők érez, ha örül az örülökkel, sir a sírókkal s őket az életnek még legválságosabb pillanataiban sem hagyja el, ha később megtagadni magát, mint hivatalát, ha mindezeknek és még sok más ezekhez hasonló teendőknek eleget kíván tenni a pap, a melyeknek együttes teljesítése alkotja a papi hivatalt: akkor, úgy hiszem, mégis csak szükség a 3 évi gyakorlat, mert gyakorlat nélkül hivatasának megfelelni nemcsak a pap, de bárki is képtelen.

Az az ön szép tehetségű s magát jobb sorsra érdemesített fiatal embere pedig, ha egy 500-600 frtos egyházban s szellemi munkásság teréről oly hamar az anyagi munkásság terére lép, az nem képes megtagadni magát, fölvenni az őkeresztjét és úgy követni Krisztusát. Az csak kenyér és nem úgyszeretből keresi a papi hivatalt, az az 1200 frtos egyházban sem dönténé meg szellemi fegyverével a sátán birodalmát.

Hogy én a papi teendők begyakorlására 3 évet indítványoztam, annak okát cikkemben feltalálhatja; ön pedig belebokrosodik a 3 mas számba s a tárgyhoz nem illő, véleményemre nem vonatkozó „pakos suszterinasról“ meg „bakáról“ el mőkedik s azokkal argumentál. En erre önnök egy boldogtalan szavaival felelek s azt mondom: „ki milyen, olyan a beszéde.“

Arra pedig, hogy ön „minden lelkesnek kötelességévé tenné a népiszkolák tanítását“, én azt mondom: a jelenleg tanítók vezetése alatt álló iskolákat meghagynám úgy, hanem ahelyett kötelességévé tenném a papnak a felnöttek oktatását, kik már az iskolából kikerültek s vezető és tanácsadó nélkül indulnak a serdülő kornak, hol az életnek annyi csábingerivel találkoznak s hol az emberiség fétvont járó nyomorékainak legalább fele boldogtalanágának csiráját kapta. — Vajjon hány pap teljesíti ezen szent kötelességet? Tessek gondolkozni rajta.

Az ön javaslatára tett módosításom is valami elsősegét úgy hiszem biztosít az érdemnek, midőn

az első osztályú egyházakban a folyamodók közül — kivétel nélkül — mindig a négy legjobb beszéd íróját kivánon pályázatra bocsátani, ép úgy, mint ön, a második osztályú egyházakban pedig a bizonyítványok különböző fokai szerint. Hogy a vesztegetésnek is képes lenne, ép oly rövid időre szorított voltánál fogva — véget vetni, én teljesen hiszem, hogy azonban még se felel meg a czélnak, meglehet, megtörténhetik, hogy füstbe megy, hanem vigasztal az, hogy nem fog egyedül menni.

Különben hogy szóltam, bocsánatot kérek, mert hittem s azért szóltam.

Pál Károly,

eresztevényi ref. pap.

Egy kis felelés.

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapjának multkori számában szerencsés voltam a t. szerkesztőt urtól kurtán furcsán kosarat kapni. Azt olvastam ugyanis a hangversenyről a Különfélekben közölt tudósításban, — hogy engem „skartba“ méltóztatott tenni. T. hát én számon-bánom bűnömöt, hogy egy báli referátában annyira rész lettem; ha ezt nem tesszem vala: most nem ér engem az excommunicatio.

Nem tudom, hogy fogadták volt annak idejében tudósításomat, mert meglehet, hogy azt felelték ki abból, a ki leginkább megérdemelte volna megemlíteni s a kiknek a neveit megemlítettem, azok között a chronologiai sorrend nem volt megtartva. Midezekért szíves elnézést kérek. Én ki szoktam mondani az igazat, habár nem tetszik is a kimondott igaz szó mindenkinek.

Sejtem, hogy a megrovás honnan jött, de azt el nem képelem, hogy az én bűnöm egy kis toilletteduósításért ekkora nagy lenne. Mert hát kérem, én nem csábítottam fényűzésre senkit, hajlandó arra anélkül is a női publikum; csupán, ha már hozzáfogtam, megemlítettem a szabást és a színeket, ezekre pedig az igazság iránti tekintetből fel voltam hívva.

A mi aztán a hangverseny tudósításának azon megjegyzését illeti, hogy ott az „egyszerűség volt a jelszó“, a legalizatosabb tiltakozásokat kell kifejeznem. Nálunk egyszerűségről szó sincs soha és semmi körülmények között. Így például itt is — hogy többet ne említsek — egy háromszáz forintos ruha is fűgült a többek között. Hát ez azt hiszem, hogy éppen nem bizonyít az egyszerűség mellett. Nálunk egy „karton egylet“ nagyon bajos volna megalakítani, mert oda bizony nem kapnánk tagokat, még mézes kalácsal sem. — Visszatérve a kérdéses hangversenyre, ismétlem, hogy felemítésre méltó gazdag toillettel voltak ott, a melyekről azonban még nem állhatom, hogy mind csinosak is voltak egyszerűségi. — Az „egyszerűség“ bezonyítására még azt is hozza kell tennem, hogy egyetlen s a tin ruhát láttam ott, mely az én laikus szememnek legjobban tetszett és sok embertől hallottam, hogy kár volt a többinek is fényűzni.

A mi sauk pénzviszonyok között, — mikor Tisza Kálmánt szinte felteszik a „jó hazafiak“ az inséges időkért, csakugyan nem ártana, ha a férjem uramék egy kis reviziót tartanának nejéik és leányuk toilletlein. Belebukunk nemcsak az ilyen „egyszerűségbe“.

Téhat éljen a „karton-egylet“!

Különben a skartot talongá változtatva, szívesen felajánlom, mint a dúsz szolgálatomat s kész vagyok bármikor, ha szükséges lesz, bárkinek, a ki megérdemli, bármily körülmények közt itt a „Nemerében“ — — mácsot adni.

A skart.

VIDÉKI ÉLET.

Bpesső, 1879, október 18 án.

A brassó-bolonyai ág. hitv. ev. magyar leányegyházközösségnek megható gyászünnepélye volt tegnap e hó 12 én. T. Hornyánszky Gyula az emleltt egyház husz évig működő buzgó és munkás lelképásztor a. év szeptember hó 30-án elhunyt Budapesten, a hová gyógyulás keresés végett utazott volt fel augusztus hóban. A csak 44 éves derék férfiú és családapa véletlen halála általános részvételt keltett Brassóban és Brassó vármegyében. A boldogult nemcsak lelkes, de egyuttal a magyarnyelvi tanára is volt a brassói evang. jó hírű gymnasiumban s mint ilyen alig pár év alatt két jeles tankönyvet lepte meg ismerőseit u. m. egy magyarnyelvtannal a német ajku honfiak számára Tankönyvei ép most voltak általam feltesztelve a vallás és közközt. miniszteriumhoz, de az azok felől maras vélemény nyilvánítást, fájdalom, nem érthete meg a boldogult munkás író. Teusch superintendens a legmelegebb elismerés mellett ajánlotta a boldogult tankönyveit az evang. gymnasiumok számára.

Tegnap tartott gyászszületet maga az egyház előjárósága rendezte, szónokokul nyervén meg a mi derék lelkesünket t. Molnár Jánost és Józsa Mihályt az ev. magyar egyház énekvezetőjét. A belől díszes templom ajtóit, ablakait fekete posztóval voltak ezalkalomra bevonva s már 9 órákor tömve volt ünnepiesen öltözött hallgatósággal. Midőn a boldogult pásztor gyászba öltözött nejé a

templomban megjelent, általános lón a meghatóság és a legőszintébb részvétel.

Első szónok volt t. Molnár János, ki Jeremiás 5. r. 16 versei alapján kitűnően kifejtette a jó lelkipásztor lelki vonásait. Első vonás, ugymond: a mivel ész és szív, második a hivatalbeli hűség, harmadik az eszélyesség. E kifejtett tételeket igen ügyesen alkalmazta a boldogultra. Utána Józsa Mihály tartott gyászbeszédet Baksaynak egy kitűnő s szónok által elég ügyesen alkalmazott egyházi beszédéből s bucsuzatója valóban megindító volt. A egyházi szónoklatok között igen szép négyes hangu gyászadalokkal egészítette ki a brassói magyar műkedvelő énekesek dalárdája. Az evang. szász ajku hitközség részéről jelen voltak: egy lelkész, t. Gött János nyugalmazott polgármester, Fabriczius Károly az ipar kamara elnöke és még néhányan. Az állami iskolát, melynél a néhai gondnoksági tag volt, az iskola igazgatója és e sorok írója képviselték, az év. ref. egyházat szintén számosan, a csángó magyar papságot t. Fejér Gyula pürekerci evang. ifju lelkész, a gymasiumot Koródi tanár. Elégge nem méltányolható e kitűnő kegyelet, melyet ezen prot. egyház elhunyt, 20 évig működő s maga után nót és 3 árvát hagyó derék lelkészre íránt tanusított.

Fellette óhajtható, hogy az új lelkésznek megválasztásában is ilyen tapintatos legyen, mert ez állomás fellette fontos ugy protestáns, valamint magyar szempontból is. Az állomás valóban mivel, buzgó és eszélyes férfit igényel, a ki bizony megállíthatson prot. német ajku tisztársai mellett a templomi szószekeken és a tanodai tanszekeken. Legyen a boldogult lelkésznek emlékeztete áldott!

Koós Ferencz.

Kézdi-Vásárhely, 1879. okt. 19.

Tisztelt szerkesztő ur!

Folyó hó 16 ról kelt becses lapjában névtele-nül személyemhez intézett felszólítást olvastam, — mire nem tehetem, hogy nyilvánosan ne válaszoljak; engedjen tehát egy kis tért lapjában, hogy magamat igazolhassam.

Az erdélyi gazdák sepsi szentgyörgyi vándor-gyűlésevel kapcsolatos kiállításon a szemgyönyör-ködhettem, mert az, ha nem volt is oly nagszerű, mint ezt Háromszékemgyéztől várni lehetett volna, kisebb mérvben elég szép volt; lehetett ott is sok szépet és hasznost látni, miből tanulhatott az ember csak az bánhatja, a ki részt nem vett benne, vagy legalább meg nem nézte.

Író személyem ellen vádaskodik, mintha nem elég tevékenységet fejtettem volna ki a kiállítás körül és e város polgárait nem buzdítottam volna eléggé, mert a város nem volt egy képviselve, mint kellett volna. Ugy látszik, nem figyelte végig író a kiállítási tárgyakat, mert akkor láthatta volna, hogy Kézdi-Vásárhely igenis volt képviselve; voltak innen kiállítva vaskék, szép asztalosmunkák, kádár-, timár-, kordován-, sücs- és cipész-munkák, mézespogácsa, műfaragászati és háziipari czikkek kitűnő minőségben, kerti vetemények és borok.

A vándor-gyűlés Kézdi-Vásárhelyt a bizottság alelnökét mélt. Szabó Lajos urat küldötté ki több bizottsági taggal, hogy e város szeszgyárait s egyéb nevezetesebb tárgyait is meg szemléljék, ezeket magam személyesen vezettem — s jártunk reggeli 8 órától esti 6 óráig, bemutattam nekik az egész város szeszgyárait, sörözőidét stb. Láttak is itt sok szépet, jót, a mi magában egy nagy kiállítást képezne. Ezenkívül bemutattam nyugalmazott adótárnok tek. Hosszu Ferencz ur nagy gondal berendezett gyümölcsös kertjét, ahol az elnök ur maga személyesen minden darab ültetett fát személyre vett és gondosan megvizsgálta. Megnéztük a műfaragászati tanműhelyt és a kosárfonó intézetet — és ha az időből ki nem fogyunk, lett volna itt de az idő előrehaladt, a bizottságnak pedig még aznap estére kijelölt helyére Csernátomba kellett mennie, hol szives vendégszeretettel fogadtak bennünket.

Vádaskodó író ugy látszik, nem ismerte a körülményeket, — mégis személyes felhívást intéz hozzám, alattomoskodik, pedig eljárásomért — hogy hanyagul jártam volna el — nem vádol lelkiismeretem. Különbben ezen kiállítást hónapokig hirdették a lapok, nem volt senki előtt elfakarva s író is tudhatta; nem tiltotta meg senki neki is, hogy buzgólkodjék s másokat is buzdítson.

E város módosabb polgárai nem emelhetnek panaszt és vádat mulasztásomért, hisz gyűlésben is, a hol mindnyájan jelen voltak, felhívtam, hogy a kik inkább tehetik, állataikat és terményeiket, vagy iparczikkeiket küldjék be, de ha nem lehetett rábírni, annak nem a polgármester az oka.

Szerencsétlen idősakat élünk; az emberekben mindenütt mintha meghasonlás félszkelne: ha egyik jót akar, a másik feltájjá ellenszerét. Csak azért is, hogy ne sikerüljön a kiállítás, a bujtatók azzal igyekeztek másokat lebeszélni, hogy a kiállítás csak arra való, hogy a hol szorgalmat látnak, ott az adót feljebb emelhessek.

Vajon álarcz alatt rejtődő író is nem ezen kmpániából való e; ha nem: írja ki nevét, hogy még előfordulandó eseteknél buzgólkodását vehessük igénybe, hadd próbálja meg bölcsességére k-

hatását. Egyébiránt semmi sem könnyebb, mint a készben kritizálni és mást bírálgni.

Író átér más dolgokra is, hogy a polgármester nem elég erőlyesen jár el, mert például a jeányiskola mellől a kedves sylphideket nem távolította el, hanem ott megtűri. A polgármester itt is nem vádoltathatik, azért, mert e tárgyban az első hír vételére megtette kötelességét erőlyesen; egyébiránt itt nem a polgármester a hibás, — ez rendőri dolog. Tessék azért, ha még ott találja, a rendőrkapitányságot interpellálni — és más alkalommal ha ír, nevét kiírni, ne vádaskodjék álarcz alatt!

Szücs József,
polgármester.

A brassó-megyei tanítótestület

folyó évi október 31 ik és november 1-ső napján Hosszufaluban tartandó közgyűlésének tárgysorozata.

Október 31, délelőtt 9—12 órákorig.

- 1., Elnök megnyitó beszéd.
- 2., Jegyzőkönyv olvasás és hitelesítés.
- 3., Átiratok felolvasása.
- 4., A földgömb módszeres ismertetése a népiskolában. Előadja ngs Koós Ferenc kir. tanielügyei ur.
- 5., A választmány s a járási körök évi működéséről szóló titkári jelentés.
- 6., Boldogult Kanyó Zsigmond néptanító életrajzát előadja Bede Dániel ur.
- Délután 2—5 órákorig.
- 7., A könyvtárnok évi jelentése.
- 8., A természetrajz módszere. Előadó Szemerjai Károly ur.
- 9., Néhai Bakó András és Péter Gyula elhunyt néptanítók életrajzát felolvassa Bartha Károly ur.
- 10., Jelentés a beérkezett pályamunkákról.

November 1-ső napján, délelőtt 9—1 órákorig.

- 11., Mintatitánítás. Tartja Deák Sándor ur.
- 12., Pénztárnoki jelentés.
- 13., Az Eötvös-alap. Előadó Orbán Ferencz igazgató ur.
- 14., A mintatitánítás megbirálása.
- 15., Indítványok.
- 16., A folyó tanévre a választmány megújítása.
- 17., Zárszó.

Miután a négyfalusi tanító kör ezen közgyűlés külszervezetével a választmány által megbízott, a beérkezett jelentés alapján a tanítótestület tagjai elszállásolásáról a gyűlés tartama alatt kelőleg gondoskodva leend.

A tantestület rendes és pártoló tagjait, ugyszintén a tanügyi barátait és a szülőket tisztelettel meghívja a választmány 1879-ik évi október 17-én tartott üléséből.

Brassó 1879 október 19.

Csia István,
tant. titkár.

Meghívás.

A háromszékemgyei általános néptanító-egyesület kézdi járásköre folyó évi november hó 5-én Dálnokban a községi iskola helyiségében rendes gyűlést fog tartani, melyre a kör tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak. A gyűlés kezdete délelőtt 10 órákor.

Tárgysorozat:

- 1) A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése.
 - 2) Gyakorlati tanítás a helybeli tanító által.
 - 3) Barabás Mór ily című munkájának bírálata: „Mikép teki-e a szülő a mai nevelés-oktatást s mikép támogatassák azt?” Benkő József által.
 - 4) Értekezés Darkó Mihály vezértanító által.
 - 5) A magyar szépirás tanításának egyöntetűségéről az elemi népiskolákban. A kézdivásárhelyi tanítói kör megbízása folytán felolvassa és előadja Gyöngyösi István felsőnépiskolai tanító.
 - 6) Dr. Emericzy Géza képezei igazgató által irt „Természet- és vegytan, a mindennapi és ismétlő népiscolák számára” című könyvének ismertetése Gyöngyösi István felső népiscolai tanító által.
 - 7) Indítványok.
- Kéretnek a t. kartársak, hogy a gyűlés előtt legalább öt nappal Darkó Mihály vezértanító urnál Dálnokban jelentkezni sziveskedjenek, hogy a közös étkezéstről idejekorán gondoskodni lehessen.

Kézdi-Vásárhelyt, 1879. október 19 én.

Erdélyi Károly,
köri elnök.

Gyöngyösi István,
köri jegyző.

KÜLÖNFELÉK.

— Andrásy Gyula gróf hír szerint ez év végéig birtokait fog időzni s csakis az év végén vagy a jövő év elején szándékozik Budapesten állandóan megtelepedni, hogy ott terméit a politikai és társas élet élőkölő előtt megnyithassa.

— Sztupa Andor szintársulata vasárnap tartá utolsó előadását. Tőlünk a jól szervez. társulat Szében ment, hol körülbelül februárig maradnak. Visszatérve a lefolyt színdarab, részünkről Sztupa urnak elismeréssel tartozunk, a mennyiben sok új és jcles darabot hozott színre s alkalmat nyujtott közönségünknek a színirodalom újabb termékeivel is megismerkedetni. A társulat maga szépen van szervezve, ugyanyira, hogy a vidékiek között Sztupa Andor társulata egyike a legkitűnőbbeknek. Jó lelekkel és teljes készséggel ajánljuk a szébeni közönség pártfogásába.

— Az erdélyi ref. egyházkerület közgyűlése közeleg. A kolozsvári renlező bizottság felszólítja mindazokat, kik a rendelkezés alatti szállásokat igénybe venni akarják, — hogy e beli szándékat legkésőbb e hó 27 ig Szász Domokos urnál jelentsék be. Az „Erd. prot. közlöny“ ez alkalommal meg a következőket írja: „A főt. püspök ur a kerületi közgyűlés szónokául tiszt. Demeter Sámuel urat, az orbai egyházmegye főjegyzőjét szólította fel Örülünk, hogy alkalmunk lesz őt, az ige jeles hirdetőjét hallgatni.“

— Meghívás. A sepsi ref. egyházmegye mőtóságos t. t. gondnokait, és t. t. köztörvény-szék ülnökéit van szerencsém tiszteletteljesen fölkérni a S.-Szentgyörgyön 1879 október 27-én tartandó egyházmegyei köztörvény-szék ülésén leendő megjelenésre a szokott helyen délelőtt 9 órákor. Sepsi Szentgyörgyön, 1879 okt. 20-án. Csiszér Gábor, esperes.

— Öngyilkosság. Szezerjáról Serester József timár tanuló több társával minap egy kirándulást tett az Örkő alatti szőlőskertbe, honnan a szőlő javát éjnek idején szerencsésen el is requirálták. A turpisság azonban kitűdőtt és Serester J.-t társaival együtt vizsgálat alá vették. A delinqensek egyhangulag öt vallották főbűnösnek, ki a reá várakozó büntetéstől annyira megijedt, hogy vasárnap éjjel szülői házául felakasztotta magát. A szerencsétlen 18 éves ifju különben szorgalmas munkás tagja volt a családnak s csak fájlalni lehet, hogy azok, kik elkeseredését látták, ahelyett, hogy vigasztalták volna, addig rémítették, míg saját kezével vetett véget az életnek.

— A deési kiállítást folyó hó 19-én reggel nyitotta meg Bánffy Dezső báró főispán szép beszéddel. Esetelő multunk tepsedését, melyből Széchenyi láng lelke ragadta ki a nemzetet, hangsúlyozta, hogy korunk jelszava a haladás, jellege a munkásság. Sokszor panaszolt szégyenszűnkkel szemben konstatálja haladásunk félreérthetetlen jeleit. Örömmel látja a szűkebb körre tervezett kiállítás kibővülését. Melegen üdvözli a kiállítókat s vendégeket. A látogat igen jól sikerült. Sok a vendég. A kiállító száma 900, de még folyvást érkeznek többen.

— Miklósczár életéből. Egy orosz folyóirat több apró részletet közöl I. Miklós orosz czár életéből, melyek igen mulatságosak. Így fel-említi, hogy az 1878. évben az akkori belügymi niszter Perowsky ajánlotta a czárnak, miként Klevenky tanácsost valami magasabb érdemrenddel tüntesse ki. „Nem lesz elhamarkodott dolog? vélte a czár. „Oh nem felség, ez egy valódi gyémánt hivatalnokaink közt, — felelé a miniszter. Nem sokára azután kitűnt, hogy Klevenky 150.000 rubelt lopott az államkincstárból. Kevéssel később Konstantin nagyherceg menyasszonya részére valami gyémánt ékszer kiválogatásáról levén szó, Miklós czár megjegyezte: „Küldjétek e drágaköveket Prowskyhez, ő kitűnő gyémántismerő.“ — Egy napon Miklós czár Pétervárr utazán egy rész dragonyossal találkozott, ki kocsián ült. A részegséget ekkortájt nagykihágásnak tartották a katonai szabályzatok ellen, miért is a dragonyos igen megrezent uralkodója láttára. Azonban csakhamar magához térvén, kinúzta kardját és tisztelt a czár előtt. — „Mit csinál dragonyos? fordért rá a czár. „Egy részeg dragonyost viszek, az őrhelyre Felség!“ volt a katoná felelete. A czár mosolygott a találó válaszon, megajándékozta a katonát és meghagyta a kocsiának ne az őrhelyre, de szállítsa haza a dragonyost.

— Öngyilkosság Szegeden. Szabó József békési származású fiatal ember a minap aryonlőtte magát Szegeden az „Arany bika“ vendéglőben. Az iszonyu eltorzított holttestét csak kis iratscomót találtak, melyből kitűnik, hogy az öngyilkos békési illetőségű, 20 éves, foglalkozására nézve gyógyszerész segéd volt. Két levelet is hagyott hátra; egyet a rendőrséghez intézve, a melyben azon kérésének adott kifejezést, hogy föld. áradványait metessék el a legszegényesben, mert az felel meg az ő nagyon szegény sorsának. A másik levél egy levelezési lapon, néhány megható sort tartalmaz, melyben öngyilkosságáról értesíti Nagyváradon tanuló fivérét. Ebben kijelenti, hogy öngyilkosságának oka életuntás s gyógyíthatlan

betegsége. „Ne átkozz el — írja öcséséhez — inkább imádkozzál szegény bűnös lelkemért.“

— Sokszorosító. Szelestey Lajos pápai ügyvéd új másoló gépet talált föl, „sokszorosító“ név alatt, mely élénk színben 30 másolatot ad. Egy ily 40 cm. hosszú, szétnyitva 50 cm. széles 15 mm. mély sokszorosító egy horganydobozból áll, mely könyvekben összehajtható s így két másolóappal bír. A horganydobozba öntetik a másolószóhoz szükséges anyag, sürített violett-tinta.

— Másodvirágzás. Kolozsváron a felsőszénutczában egy borostyánfa a legszebb virágzásnak indult, a mint a múlt heti téliés hideg után a héten ismét fellemegeedett az idő. Ez a szép idő különben, írja a „Kelet“, nemcsak ennek a bátor borostyánfának csinált örömet; a szőlős gazdák is nagy köszönettel tartoznak neki, mert már most legalább tisztességesen be lehet takarítani az áldást. Azóta bizonyára Erdélyben is megérkezett a hideg idő.

— Szerencsétlen találkozás a medvével. Egy petrosényi juhász a mint nyáját künt őrizte, azt vette észre, hogy egy öreg maczkó és két kis bocsgazdaskodnak a báránnyal köz. Fejszével támadott s a hivatal vendégre ütött is egyet, de a maczkó nem volt tréfás kedvében és úgy viszonozta az ütést, hogy a juhász belehalt.

— A ki még életben temetkezik. Kis-Czelben évek óta lakott Némethy Anna, egy volt gazdatiszt leánya. Csinos házacska volt bérbe adta, ő maga pedig a ház végén készített kunyhóban lakott. Ruházata olyan volt, mint valamely szegényesen öltözött cseléd, életmódja a legegyszerűbb, — mondják, hogy csak a legnagyobb ünnepnapokon juttatott magának húst. A takarékpénztárban szép összeg pénzét elhelyezve, de annak még kamataihoz sem nyúlt. — Pár héttel ezelőtt magához rendelt egy kőművest és egy — kriptá építésére megalkudott vele, mely nem sokára el is készült. Az addig legjobb egészségnak örvendő 64 éves agg szűz, kriptájába elkészültétől fogva elkezdett betegkedni, megcsinálta végrendeletét s folyó hó 7-én meg is halt. Hagyományozott: mise-alapra ezer forintot, a kórházra és a város szegény özvegyei és árvaiknak több száz forintot. Halála után vánkosa alatt 80 forintot találtak azon írásban hagyott utasítással, hogy ezen összeget érczkoporsót vegyenek számára.

— Mire nem képes az öreg asszony? Bécsben Bibingerné 79 éves özvegynek vágya támadt elhunyt férjének rég nem látott sírját meglátogatni. Gyors elhatározással vasárnap éjjel után 2 órakor gyalog utra kelt Bécsből, s hétfőn delután 1 órakor érkezett meg Pozsonyba ép egészséggel. Az idős nő tehát az utat tizenegy óra alatt tette meg, mi oly eredmény, hogy bármely távgyaloglónak is becsületére válnék. Pozsonyban a matróna Schnitzler György cipész néli több régi ismerős után tudakozódott, aztán haza akart indulni, és pedig újra gyalog. E tárgyban tett kérdésre ezt válaszolta: „Természetes, hogy gyalog, mit gondol ön, a hajón ó kbra kerülne s az sok pénz!“ Schnitzler átadta a 90 krt, csak így volt rábírható, hogy hajón menjen haza Bécsbe.

— A nők hatalma. Az öreg Ole Viem székvárosa Berlin, eredeti jelenetek volt szemtanúja a múlt vasárnapon. A zoologiai kertben szereplő nubiaiak idézték elő a zavart. Hagenbeck a vállalkozó, ki az impressarió szerepét teljesíti a fekete hősök mellett, megelégedve a berlini dicsőséget, fel akarta szedni sátorfáját és a tovább utazásra határozta el magát. Az utolsó előadás végbement, és következett volna az elutazás; de a nubiaiak megtagadták az engedelmességet, kijelentve, hogy nem akarják Berlint odahagyni. Indokul felhozták, hogy több berlini olhagy 1000 márkát ajánlott fel nekik, ha maradnak. Ők tehát készek maradni, ha pedig az eltávozás nélkülözhetlen volna, végtére ezt is megteszik, de illendő s azonnal ki szolgáltatandó jutalom mellett. Hagenbeck szép szavai hatás nélkül hangzottak el s a vég az lett, hogy a rendőrségnek kellett közbé lépni s karhatalommal kényszeríteni a nubiaiakat a va-uthoz kikocsizni. Az alkalmazott erőszak hasznát, de azért az afrikai vendégek pár rézvevő hölgy által kísérve az indóházig, nehéz szívvel mondtak bucsut Berlinnek

— Brutalitás. A minap Nagyváradon a kolozsvár-utca elején irtózatos jelenet hozta izgalomba a járó-kelőket. Egy kovácsműhelyben a dolgozó legényt miért-miért nem, dühbe hozta a fiatal inas gyerekek. A durva legény egyszerűen csak felkapott egy a zsaratnokban izzó vasdarabot s e borzasztó fegyverrel ütött nagyot a megrémült fiúra, ki az ütés után összerogyott, s alig volt képes újra felkelni és eltávologni.

— Templom-z, vagy színház? A zsidók legközelebbi Thora-ünnepének estéjén igen sokan tettek fel e kérdést a katona vári zsidó templomban Nagyváradon. Erre oly eszt adott okot, mely miután templomban történt, leggyöngédében is botrányosnak kvalifikálható. A kántor ugyanis isteni tisztelet alatt egy igen csinos dallamot énekelt el azon lengyel modorban, mely a

kántoroknak kiváló jellemvonását képezi. Az ájtatoskodó zsidó polgároknak ugyanis nagyon meggettesszett az előadott énekdarab, s azt a szó legszorosabb értelmében megújrazták. A dal végével falrengést tapasztalás és ujrász kezdődött, úgy hogy a kántor ismételni volt kénytelen a dallamot. E különös jelenet a templom látogatói közt is igen sokban a legérzékenyebb visszataszást szülte, mert ez által lealacsonyítva látták a magasztos hely szentségét, mely nem egyeztethető bizonyos emberek műkedvelő szeszélyeskedéseivel.

— Van még igaz szerelem. A „Riforma“ egy valóságos Romeo és Julia-féle szerelmi epizód közöl, mely ezelőtt kevés nappal adta elő magát Velenczében. Acerboaj Camilla, Velencze városa legszebb hölgyének Cornaro Horác patricius születésű ifju udvarolt és szülőitől megkérte a bájós delnő kezét. Szülői lányukat megtagadták tőle csak gyűlöltseggel, minthogy polgári rendhez tartozt és nem akarták, hogy egy doge ivadéka birja lányukat. Camilla és Cornaro néma lemondással váltak el egymástól. Az utóbbi többé nem hallatott magáról, Camilla azt hitte, hogy elhagyta Velenczét. — A bájós lánynak több kéréje akadt, de ő mindnyájukat elutasítá, szívét csak Cornaro bírta. Hónapok multak el. A szülők, kik eleinte Argus szemekkel őrködtek lányuk felett, miután látták, hogy bele nyugodott sorsába, némi szabadságot engedtek neki, annyira, hogy megsétálhat s tehetet gondolán. — Egy napon nyár vége felé a Canal grande egyik gondolójába ült, magát a Cornaro-palota felé vezette, de a lakot úresen találta, innét Santa Maria della Salute templomba és az ehhez közel fekvő sarkertebe ment. Az újabb sirmeléké közt egyik feltűnt Camillának, de mily borzazott meglepetés! Cornaro Horác 12 nappal ezelőtt meghalt, a sirmeseket maga készítette volt magának és ebben kimondá, hogy szerelmi baja azon férget, mely életén rágódik s megöli őt. Sorvadásban halt meg. Camilla zokogva borult a sarkere, s midőn a temetőr inteni akarta, hogy a sarkertet be akarja zárni, Camilla őt nem értette; fájdalma örülltette tette őt.

— R a b l ó b a n d a garázdálkodik Gárdony körül a velencei tó mellett. A banda vezérért Biharinak hívják s a neve köré már egész monda-kör fűződik. — Legújabb hős tetét Gárdonyon vitte végbe, a hol fényes nappal állított be az ispán lakába, szépen megkérte az ispán urat, adná oda, a mi pénzt kerül a háza táján. Biharinak már a neve is oly felelmes, hogy ellenállásról szó sem lehetett; a pénzt megkapta szó nélkül, megköszönte gavallérosan s ezzel elvágatott a tó ingoványai felé.

Hermann bűvész P á r i s b a n Hermann tanár a múlt héten magánköri előadást tartott a „Figaró“ házában, a miről Wolff Albert csodadolgokat beszél a lapban. Egyuttal elmondja a következő történetet is, mely meglehet ugyan, hogy nem történt meg, de minden esetre érdekes. Mikor Herrmann egyszer 10 évi távollét után visszatért Bécsbe, Rothschild báró, aki nagyon szerette az e fajta mulatságot, magához hívatta őt, s az asztalnál Metternich herczeg mellé ültette, aki szintén nagy barátja volt az ilyen kedvteléseknek. Herrmann egy délamerikai állam ügyvivőjeképen mutaták be. A bűvész sokat beszélt utazásáról, s a híres osztrák diplomata nagy érdeklődéssel hallgatta ál-kollegáját. — A dessertnél báró Rothschild, mintegy véletlenségből a japáni escamoteurok rendkívüli ügyességére fordította a beszédet „Őn sokat járt-kelt avilágban, mondja csak, igazán olyan ügyesek azok a japánok.“ — az állam ügyvivőhöz. — „Igen ügyesek báró ur, én is tanulni tőlük valamit,“ s a herczeghez fordulva oda-szólt: „Kegyelmes ur méltóztatassék e virágcsokorban egy virágot kijelölni! A herczeg egy rózsát választott. „Parancsolja meg neki; jöjjön önhöz.“ — „Gyer ide“ kiáltott a herczeg kíváncsian. A róza azonnal kivált az asztal díszítő nagy bokré-téből, a h herczeghez ment s helyet foglalt a kabá-ja omlyukában. A herczeg ránézett szomszéd-jára, s azt mondta: „Egy ember van a világon, a ki ezt képes megcsinálni. Kár a komédiát folytatni. Ön H rrmann tanár.“

— P á r i z s i a p r ó s á g o k 1) Egy magánzó, a ki már elhullatta ja csikófogait, levelet kap a kedvesétől, s megmutatja barátjának, a ki nem oly vén, tehát nem is olyan tapasztalt mint ő. „Ugyan — mondja, ez — hogy szenvedhet el egy olyan asszonyt, a ki ilyen hibákat tesz írás közben?“ — „Kedvesem, felel a vén kópé, — tapasztalásból tudom, hogy mentül több helyesírási hibát tesznek az asszonyok, annál kevesebbe kerülnek.“ — 2. A fodrásznak olyan kliens került a keze alá, a kiről az a hir, hogy össze szűri a levelet a feleségével. A kliens: „Jaj! Kiszaggatja a ha-amat, jaj! levágja a filemet.“ A fodrász hidegen: „Azt akarom!“ A kliens: „Azt akarja.“ A fodrász vész jósló hangon, csatogtatva az ollót „Boszut állok-e — 3.) Pár honapi tévollét után találkozik két barát. „Mi az újság?“ — „Semmi különös . . . Azaz van egy nagy: mióta nem találkoztunk megházasadott!“ — „Gratulálok, gratulálok, kedvesem. Csakhogy a faképnél hagyta azt a kefesepő Clementinet, aki lépten-nyomon megcsalt.“ Persze, hogy épen a Clementinet vette el ilyképen megratulált.

Erték- és váltó-árjolyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőrszén október 21

Magyar aranyáradék	95.55
Magyar hitelbank	267.50
Ezüst	—
Cs. kir. arany	5.58
Napoleon'or	9.35
Német birodalmi márka	57.80
London	117.—

Felelős szerkesztő: Málík József.

Kiadótulajdonos: Bernstejn Márk.

Szám 143. kzj.
1879. bir. mgb.

Arverezési hirdetés.

Hivatkozással a kézdi-vásárhelyi kir. törvény-széknek 1879. október 7-én 6708. sz. alatt kelt megbízására a SZÓKE JÓZSEFNE szül. ILYES MARIA sepsi-szentgyörgyi kereskedő csodáragóni-hoz tartozó és a csödeletárban I—11. tétel alatt felvett 265 forintra becsült butorok, valamint az 1285—1332 tételszámok alatt felvett követelések-ből a még be nem hajtott 309 frt 35 kr követelések eladására a határnapot 1879. év november hó 8-ik napján délelőtt 9 órára tűzöm ki, — miről a vásárolni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettek, miszerint az árverés itt Sepsiszentgyörgyön a csiki-utczában a Kelemen Lajos ügyvéd ur telkén (a postahivatal mellett tartatik meg; hogy a butorok tételként, a követelések együttesen becsáttnak árverés alá készpénz fizetés mellett, és hogy bővebb értesítés alólírótt bírói megbízott írodájában szerezhettek.

Kelt S.-Sztgyörgyön, 1879. okt. 16-án.

Benedek János,
kir. közjegyző, mint bírói megbízott.

Ertesítés.

A háromszéki háziipar-egyesület közvetítésével felállított műfőstődebe alólírt-hoz egy tanuló kerestetik, ki felsőnép-, polgári népiszkola, vagy algnymnasium legalább három osztályt jó eredménnyel végezte, mintegy 14—15 éves, jó erkölcsű fiu szorgalom és jó magaviselet tanúsítása mellett három évi gyakorlat után tanulmányának külföldön leendő tökéletesítése végett állami segélyre is számíthat.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 20-án.

Sándor István.

1—3 műfőstőde-tulajdonos.

Női Őszi és téli fölötök.

A mit a női divatvilág P á r i s b a n és Bécsben teremteti képes volt, azt a legnagyobb való atoss gban, legjutányosabb arban számitva alólírott által meg lehet szerzeni, és a tisztelt megrendelőik azon nagy előnyben részesülnek, hogy nem létszék esetében a fölötöket kiteserelés végett annyiszor vissza lehet küldeni, míg mindenki ilyesze kielégtetik. A fölötök ára 6 forintnál kezdődik és kaphatók 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 frt-ért és fennebb a legmagasabb finanszírozás minden megkívánható árban. Ezen kívül minden néven nevezendő női ruhakelme-minták bermen-tesen beküldehetnek és minthogy a kelmek első gyárakból származnak, az árak fölette olcsón számíttatnak.

Olysoi Gabányi Sándor.

Mariahaly, Schmalzhofgasse Nr. 14.